

Column

Het zullen de bladeren zijn

Het zullen de bladeren zijn. Of anders is het wel de herfst. Het jaarlijks korten van de dagen. Recessie in de natuur, om met de tijdgeest te spreken.

Misschien komt het zelfs door mijn verjaardag, midden in de herfst. Maar als je me zou vragen of het door mijn verjaardag komt, dan zal ik dat ten stelligste ontkennen. Ouder worden heeft charme. Vind ik. Hoe ouder hoe gekker, zogezegd. Ik kan daar wel inkomen. Laten we het op de herfst houden, met zijn bladeren. In dat jaargetijde, ieder jaar -en ik kan er niks aan doen- ga ik lopen peinzen. Me dingen afvragen en zo. Nee, niet over de zin van het leven. Dat zit wel goed. Daar heb ik wel zin in. Maar over toch wel belangrijke zaken, dingen. Zoals dit. Stel, ik ben met een vogelaar op pad en in de verte vliegt een vogel. Há, een vogel. Dus ik pak mijn 7x50

eigenlijk lid, vraag ik me dan? Als eenling. Eerlijk gezegd houd ik helemaal niet zo van vogels. Ik kijk er wel naar –kan het niet laten, maar ik vind het maar afstandelijke dieren. Al dat gedoe om ze te zien te krijgen en als ze jou zien gaan ze er vandoor. Op een enkele Roodborst na. Of een paar Terrasmussen. Nee, dan planten. Die lopen tenminste niet weg. Of anders wel een wesp. Bijvoorbeeld. Zoals die zich schaamteloos tot in detail laat bewonderen op de rand van mijn limonadeglas. Of op mijn boterham met jam. Geweldig, die haast mechanische details, vlak voor mijn neus.

Het lijkt er op dat de werkgroep ook voor het grootste deel uit eenlingen bestaat, want van de meer dan 200 leden, is maar ongeveer 10% echt actief. Ik niet. Maar ik weet het wel. Dat lees ik in dit blaadje. Wat is de bedoeling van die werkgroep, denk ik dan? Ik weet het niet. Ik voel sympathie met de insteek en de contributie is alleszins redelijk, maar dan? Allemaal tegelijk op

“ Wat is het verschil met sigarenbandjes verzamelen? ”

kijker, het is een krijgertje uit de zeventiger jaren, maar ik zie alleen maar een donker silhouet. Slecht licht natuurlijk en te ver weg. De vogelaar heeft inmiddels zijn ‘honderdkeervergrotentoe-ter’ in stelling gebracht en zegt nonchalant: ‘O, vrouwtje Rietgors’. Om maar wat te noemen. Zo’n gedachte brengt mij helemaal in verwarring. Heb ik dan ook een vrouwtje Rietgors gezien of alleen maar een zwart vlekje? Aansluitend vraag ik me af waarom ik me dit in hemelsnaam afvraag. Ik ben individualist in hart en nieren. Eenling, einzlgänger. Dus ik zal niet met een vogelaar op stap gaan. Maar ondertussen ben ik wel lid van een vogelwerkgroep. Die van dit blaadje waar dit stukje in staat. Hoef ik me in ieder geval geen zorgen te maken over die Rietgors. Maar ik kan daar toch mee zitten. Trouwens, waarom ben ik

excursie? Kennis overdragen, opkrikken? Of kan het ook gewoon voor de lol? Mussen kijken in de dierentuin? Of roofvogels tellen. Of Trektelpost-Dieren-vogels tellen? Ook al zoiets. Leuk om te doen, maar wat worden we er wijzer van, anders dan dat we te weten komen dat de aantallen het ene jaar anders zijn dan het andere? Of dat het allemaal weer minder is geworden. Ik word daar heus niet blij van. Of dat er in Naturalis in de kasten met talloze dode vogels een nieuwe ondersoort ontdekt wordt. Van een Wulp bijvoorbeeld, met vollere dijen en een nog wulpser blik. Ik word daar niet gelukkiger van. Ik wil gewoon een Wulp zien en me dan niet hoeven afvragen of het ook nog eens een ondersoort van een ondersoort is. Ik kan daar dus echt mee zitten. Wordt stiekem geprobeerd om het SOVON te evenaren?

Soortenlijsten aanleggen, de meeste soorten scoren? Ik hoor telkens opnieuw verhalen voorbij komen over de soortenjagers. Mensen (mannen?) die pas tevreden zijn als ze alle soorten gezien hebben. Wat is dan het verschil met sigarenbandjes verzamelen? Denk ik dan. Of postzegels? Spring dan door de ruit van een sigarenwinkel voor een paar nieuwe bandjes in plaats van persé het Allerkleinst Waterhoen gespot te hebben door dwars door het rietveld waar het beestje zit te banjeren. Ik snap het niet. Ik moet toegeven dat, sinds ik waarneming.nl ontdekt heb, ik de verleiding van een lange lijst ken. Met liefst zoveel mogelijk bijzondere soorten. Ik koester de verleiding, de knagende onrust, de kietel in mijn buik, maar ik geef er niet of nauwelijks aan toe. Ik ben voor struinen. Als het even kan overal dwars door heen (ook al kost de tekencontrole me daarna extra tijd), maar ik weet wel waar ik met mijn platvoeten weg moet blijven.

De herinnering aan een van mijn waarneming.nl-meldingen speelt op. Voorjaar 2009 meldde ik een Boompieper op de Doorwerthse Heide. Op 16 maart om precies te zijn. 'Ach, leuk voor de fenologie', dacht ik nog. Een dag later kreeg ik een mailtje van een van de 'waarnemingwaakhonden'. Of ik mijn waarneming verder kon toelichten, want 16-3 was wel heel erg vroeg voor deze soort. Ik schreef terug: 'Ik denk dat het verstandig is dat ik deze waarneming intrek, omdat ik niet

100% zeker ben. Ik heb de vogel maar heel kort gezien en gehoord en ik werd daarbij gestoord door het kabaal van de snelweg. De wens zal de vader van de waarneming zijn geweest.' Ik kreeg terug: 'Eerlijke en integere reactie. Dank'. Ik heb niet meer gereageerd. Het is toch niet meer dan vanzelfsprekend dat je bij twijfel vasthoudt aan je twijfel? Ik kan daar dus echt mee zitten. Ik was er werkelijk van overtuigd dat mensen die aan natuurstudie doen per definitie eerlijk en integer zijn. Altijd! Natuurlijk zit er een element van competitie in natuurstudie. We willen (vooral de mannen) toch de grootste en langste. Zwerm spreuwen zien, wel te verstaan. Maar zodra je blind voor alles, behalve voor die ene soort –voor die ene notitie, nietsontziend door bos en veld banjert, dan heb je volgens mij ergens een spoor gemist en kun je beter modeltreinen gaan sparen.

Ja hoor, het is weer zover. Met het peinzen en piekeren komt stevast de boosheid. Laat alsjeblieft mijn gedachten bevriezen in een snel invallende winter die kraakt van de kou. En dat het daarbij Sneeuwuilen regent.

André Schulten
a_jm_schulten@hotmail.com